

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ
ΣΤΟ ΑΔΙΑΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΗΣ Β' Λυκείου
Τμήμα ΒΘ1
31-3-2018

Καί μηδεὶς ὑπολάβῃ με τῶν ἄλλων πολιτῶν μηδένα λόγον ποιεῖσθαι, ἀλλὰ Λεωσθένη μόνον ἐγκωμιάζειν· συμβαίνει γάρ τόν Λεωσθένην ἔπαινον ἐπιταῖς μάχαις ἐγκώμιον καί τῶν ἄλλων πολιτῶν εἶναι. Τοῦ μὲν γάρ βουλεύεσθαι καλῶς ὁ στρατηγὸς αἴτιος, τοῦ δὲ νικᾶν μαχομένους οἱ κινδυνεύειν ἐθέλοντες τοῖς σώμασιν· ὥστε, ὅταν ἐπαινῶ τὴν γεγνουῖαν νίκην, ἅμα τῇ Λεωσθένην ἡγεμονίᾳ καί τὴν τῶν ἄλλων ἀρετὴν ἐγκωμιάζω. Τίς γάρ οὐκ ἂν δικαίως ἐπαινοῖ τῶν πολιτῶν τοὺς ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ τελευτήσαντας, οἳ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς ἔδωκαν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, φανερωτάτην ἀπόδειξιν ταύτην ἡγούμενοι εἶναι τοῦ βούλεσθαι τῇ Ἑλλάδι τὴν ἐλευθερίαν περιθεῖναι, τὸ μαχομένους τελευτῆσαι ὑπὲρ αὐτῆς; Μέγα δ' αὐτοῖς συνεβάλετο εἰς τὸ προθύμως ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀγωνίσασθαι τὸ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ τὴν μάχην τὴν προτέραν γενέσθαι.

[Ἵπερείδου Ἐπιτάφιος 15-17]

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ :

ὑπολαμβάνω: νομίζω, θεωρῶ

περιτίθημι: δίνω, εξασφαλίζω

συμβάλλομαι: εἶμαι ωφέλιμος, συντελῶ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

- i. Να αποδώσετε το κείμενο σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο.
- ii. Γιατί ο Ἵπερείδης επιμένει στον ἔπαινο των νεκρῶν αὐτοῦ ἐδῶ του πολέμου;

iii. Να δώσετε τον ζητούμενο τύπο:

- ὑπολάβη: β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου και φωνής
- ἐπαινοίη: ίδιο πρόσωπο στην οριστική του ίδιου χρόνου
- συνεβάλετο: ίδιος τύπος στο μέλλοντα της ίδιας φωνής
- πολιτῶν : κλητική ενικού
- τοῖς σώμασιν : αιτιατική ενικού
- ἀπόδειξιν : γενική ενικού.....
- καλῶς, προθύμως, μέγα: ο υπερθετικός
- ἀγωνίσασθαι : ίδιος τύπος στον παρακείμενο
- τήν μάχην τήν προτέραν: ονομαστικοί πληθυντικού με το επίθετο στον υπερθετικό.
- ἡγούμενοι : β' ενικό οριστικής αορίστου

iv. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις.

v. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

vi. Να αναγνωρίσετε τις προτάσεις που εμπεριέχονται στο χωρίο ως προς το είδος και το συντακτικό ρόλο: ὥστε, ὅταν ἐπαινῶ τήν γεγονυῖαν νίκην, ἅμα τῇ Λεωσθένους ἡγεμονία καί τήν τῶν ἄλλων ἀρετήν ἐγκωμιάζω.

vii. ἐπαινῶ τήν γεγονυῖαν νίκην: Να τρέψετε σε παθητική σύνταξη.

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΑ ΓΘ1 & ΓΘ2
31-3-2018**

Πλάτωνος, Νόμοι

μη δὴ τις φιλοχρημονεῖτω παίδων γ' ἔνεκα, ἵνα ὅτι πλουσιωτάτους καταλίπη. οὔτε γὰρ ἐκείνοις οὔτε αὖ τῇ πόλει ἄμεινον. ἢ γὰρ τῶν νέων ἀκολάκευτος οὐσία, τῶν δ' ἀναγκαίων μη ἐνδεής, αὕτη πασῶν μουσικωτάτη τε καὶ ἀρίστη. συμφωνοῦσα γὰρ ἡμῖν καὶ συναρμόττουσα εἰς ἅπαντα ἄλυπον τὸν βίον ἀπεργάζεται. παισὶν δὲ αἰδῶ χρηὴ πολλήν, οὐ χρυσὸν καταλείπειν. οἴομεθα δὲ ἐπιπλήττοντες τοῖς νέοις ἀναισχυντοῦσιν τοῦτο καταλείπειν. τὸ δ' ἔστιν οὐκ ἐκ τοῦ νῦν παρακελεύματος τοῖς νέοις γιγνόμενον, ὃ παρακελεύονται λέγοντες ὡς δεῖ πάντα αἰσχύνεσθαι τὸν νέον. ὁ δὲ ἔμφρων νομοθέτης τοῖς πρεσβυτέροις ἂν μᾶλλον παρακελεύοιτο αἰσχύνεσθαι τοὺς νέους, καὶ πάντων μάλιστα εὐλαβεῖσθαι μή ποτέ τις αὐτὸν ἴδη τῶν νέων ἢ καὶ ἐπακούσῃ δρῶντα ἢ λέγοντά τι τῶν αἰσχυρῶν, ὡς ὅπου ἀναισχυντοῦσι γέροντες, ἀνάγκη καὶ νέους ἐνταῦθα εἶναι ἀναιδεστάτους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

- (1) Να μεταφράσετε το κείμενο σε δόκιμο Νεοελληνικό λόγο.
- (2) Να δώσετε τον ζητούμενο τύπο για τα ακόλουθα:
 - **συναρμόττουσα:** γ' ενικό οριστικής μέσου παρακειμένου
 - **αἰσχύνεσθαι :** ίδιος τύπος στο μέλλοντα
 - **ἐπακούση:** αιτιατική ενικού του ουδετέρου γένους της μετοχής του ενεστώτα
 - **εὐλαβεῖσθαι :** β' ενικό οριστικής παρατατικού

- **καταλείπειν** : ίδιος τύπος στον αόριστο β΄
- **παίδων** :αιτιατική ενικού
- **ένδεής**: αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου γένους
- **γέροντες**: κλητική ενικού
- **άριστη**: επίρρημα θετικού βαθμού
- **ήμιν** : ίδια πτώση ίδιου αριθμού για το γ΄ πρόσωπο

(3) α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις: παίδων ἔνεκα, τῶν ἀναγκαίων, ἡμῖν, τοῖς νέοις, τοῖς πρεσβυτέροις, δρῶντα.

β) Να εξαρτήσετε την ακόλουθη πρόταση από το «Αθηναῖος εἶπεν» μετατρέποντάς την σε απαρεμφατική: «ὁ δὲ ἔμφρων νομοθέτης τοῖς πρεσβυτέροις ἂν μᾶλλον παρακελεύοιτο αἰσχύνεσθαι τοὺς νέους».

γ) ἐπιπλήττοντες: Να αναλύσετε τη μετοχή σε αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

Κ α λ ή Τ ύ χ η !!!

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΑ ΓΘ3 & ΓΘ4
31-3-2018**

καίτοι ἔγωγε ἀνόητον πρᾶγμα καὶ νῦν ὄρῳ γιγνόμενον καὶ ἀκούω τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν πέρι. αἰσθάνομαι γάρ, ὅταν ἡ πόλις τινὰ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν μεταχειρίζεται ὡς ἀδικοῦντα, ἀγανακτούντων καὶ σχετλιαζόντων ὡς δεινὰ πάσχουσι. πολλὰ καὶ ἀγαθὰ τὴν πόλιν πεπονηκότες ἄρα ἀδίκως ὑπ' αὐτῆς ἀπόλλυνται, ὡς ὁ τούτων λόγος. τὸ δὲ ὅλον ψευδὸς ἐστίν. προστάτης γὰρ πόλεως οὐδ' ἂν εἶς ποτε ἀδίκως ἀπόλοιτο ὑπ' αὐτῆς τῆς πόλεως ἧς προστατεῖ. κινδυνεύει γὰρ ταῦτόν εἶναι, ὅσοι τε πολιτικοὶ προσποιοῦνται εἶναι καὶ ὅσοι σοφισταί. καὶ γὰρ οἱ σοφισταί, τᾶλλα σοφοὶ ὄντες, τοῦτο ἄτοπον ἐργάζονται πρᾶγμα. φάσκοντες γὰρ ἀρετῆς διδάσκαλοι εἶναι πολλάκις κατηγοροῦσιν τῶν μαθητῶν ὡς ἀδικοῦσι σφᾶς [αὐτούς], τούς τε μισθοὺς ἀποστεροῦντες καὶ ἄλλην χάριν οὐκ ἀποδιδόντες, εὖ παθόντες ὑπ' αὐτῶν.

Πλάτωνος Γοργίας, 519

Β' ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

- Να μεταφράσετε το κείμενο σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο. [μονάδες 20]
- α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις ακόλουθες λέξεις: ἀγανακτούντων, δεινὰ, τούτων, πόλεως, τῶν μαθητῶν, ὑπ' αὐτῶν.
β) Να τρέψετε σε πλάγιο λόγο την περίοδο με όλους τους δυνατούς τρόπους: «ἔγωγε ἀνόητον πρᾶγμα καὶ νῦν ὄρῳ γιγνόμενον καὶ

ἀκούω τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν πέρι» εξαρτώντας την από το «Γοργίας ἔλεγε»'.

γ) Να αναγνωρίσετε το ρόλο των δύο ὡς που βρίσκονται στο κείμενο.

- Να δώσετε τον ζητούμενο τύπο για τα ακόλουθα:
 - **ἀγανακτούντων:** γ' πληθυντικό οριστικής παρατατικού στην ίδια φωνή
 - **πάσχουσι:** ίδιος τύπος στο μέλλοντα της ίδιας φωνής
 - **ἀπόλλονται:** β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου και φωνής
 - **ἐργάζονται:** γ' ενικό προστακτικής παρακειμένου ίδιας φωνής
 - **αἰσθάνομαι:** γ' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου
 - **ἀδίκως:** ο υπερθετικός
 - **χάριν:** δοτική πληθυντικού
 - **τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν:** δοτική ενικού
 - **ἀγαθὰ:** το επίρρημα του ίδιου βαθμού
 - **σοφισταί:** κλητική ενικού

καλή τύχη!!!

